

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR 2 NUMARALI KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO : 27.05.2021-564

35.09/1086

KARAR TARİHİ VE NO : 27.05.2021-14542

Toplantı Yeri
İZMİR

İzmir ili, Kemalpaşa ilçesi, Ören 75. Yıl Cumhuriyet Mahallesi, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait, tapunun 370 ada, 1 parsel numarasında kayıtlı taşınmaz üzerinde bulunan Ören İlkokulunun kültür varlığı olarak tespitine ilişkin Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanan 29.01.2021 tarihli yerinde inceleme raporu, Kurum görüşlerinin talep edildiği İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 03.02.2021 tarihli ve 1097513 sayılı yazısı, İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünün 03.03.2021 tarihli ve 1176192 sayılı yazısı, Kemalpaşa Belediyesi ve Kemalpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü görüşlerini içeren Kemalpaşa İlçe Yazı İşleri Müdürlüğünün 03.03.2021 tarihli ve 437 sayılı yazısı ve Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanan 25.05.2021 tarih ve 762188 sayı ile kayıtlı rapor okundu, ekleri ve işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

İzmir ili, Kemalpaşa ilçesi, Ören 75. Yıl Cumhuriyet Mahallesi, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait, tapunun 370 ada, 1 parsel numarasında kayıtlı taşınmaz üzerinde bulunan Ören İlkokulunun; İzmir'de 1930'lu yıllar boyunca ve özellikle Vali Kazım Dirik döneminde gerçekleştirilen büyük okul inşaatı seferberliği sırasında inşa edilmesi ve sahip olduğu anı, belge ve çevreye katkı değerleri sebebiyle 2863 sayılı Yasa'nın 7. maddesi kapsamında Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescil edilmesine, koruma grubunun 1. (birinci) grup yapı olarak belirlenmesine, koruma alanının kendi parseli olarak belirlenmesine, karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	Doğal Ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanteri D.K.C.K.E		KÜLTÜR VARLIĞI	Envanter No:				
TÜRKİYE	Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü			Harita No:				
İli: İZMİR	İlçesi: KEMALPAŞA	Mahalle Köy: ÖREN 75. YIL CUMHURİYET		1.Grup Yapı X				
SOKAK : TURGUTLU CAD.		Pafta :	Ada : 370	Parsel : 1				
Adı: ÖREN İLKOKULU		Yaptıran: -	Yapan: -	Mimari Çağı: CUMHURİYET				
		Yapım Tarihi: 1935	Kitabe: -	Vakfiye:-				
Genel Tanım: İki katlı, dikdörtgen biçimli, kırma çatılı ve karma yapım sistemli Cumhuriyet dönemi eğitim yapısı.								
Koruma Durumu	A İyi B Orta C Fena	Taşıyıcı A B C	Dış Yapı A B C	Üst Yapı A B C	İç Yapı A B C	Süsleme Elemanları A B C	Rutubet A B C	Yok İzi Var Önemli
Vaziyet planı:		Fotoğraf						
								
Gözlemler: Yapının görsel incelenmesi sonucu herhangi bir statik sorun tespit edilmemiştir. bakımı düzenli olarak yapılan yapının uzun süredir aktif olarak kullanılması sebebiyle özgün malzemelerinde yıpranmalar meydana gelmiştir. Yapının karosiman zemin kat döşemesinde özellikle koridor ortalarında yapının yoğun kullanımından kaynaklı aşınmışlıklar mevcuttur. Pencere doğramaları plastik malzeme ile değiştirilmiştir. Çatı saçakları ve üst örtüsü yakın zamanda aslına yakın bir şekilde yenilenmiştir. Yapının özgün ahşap tavanlarına müdahale edilmeden asma tavan uygulaması yapılmıştır.								
Bugünkü Sahibi: Maliye Hazinesi.		Bakımından sorumlu olması gereken kuruluş: Millî Eğitim Bakanlığı, Belediye.						
Yapılan Onarımlar: Çatının yenilenmesi.								
Ayrıntılı Tanım: Yaklaşık 10 dönümlük taşınmaz üzerinde bulunan eğitim yapılarından 1935 tarihli olanıdır. Günümüzde "Ören 75. Yıl Cumhuriyet Ortaokulu" olarak işlevini devam ettiren yapı Vali Kazım Dirik zamanında yaptırılmış İzmir merkez ve ilçelerindeki diğer okul yapıları ile aynı mimari özellikler ve soyut değerler taşıyan yapı, yine onlar gibi yöre halkının katkıları ile inşa ettirilmiştir. Kargir sistemle duvarlar, ahşap strüktür sistemle ara kat döşemesi ve çatı oluşturulmuş; betonarme kolon ve kirişle ile de merdiven ve balkon taşıtılmış olup karma bir sistem kullanılmıştır. 2 katlı yapının eski fotoğraflarından cephelerde pencere üstlerinde de betonarme hatıl kullanıldığı görülmektedir. Kargir duvarlar ise harman tuğla ile oluşturulmuş olup temel ve subasman taştır. Yapı, girişi zemin kotundan izolasyon amaçlı bir boşlukla yükseltilmiştir. Dikdörtgen biçimli yapının biri ana giriş olmak üzere iki girişi bulunmaktadır. <i>Devamı arkada →</i>		Teknik bilgiler:						
		Su X						
		Elektrik X						
		Isıtma Kalorifer						
		Kanalizasyon X						
		Orijinal Kullanımı: Okul						
		Bugünkü Kullanımı: Okul						
		Önerilen Kullanımı: Okul						
		Hazırlayanlar: 24/05/2021						
		Gözde ULUŞANS TÜTÜNCÜ <i>Yük. Mimar</i>						
		Nermin GENÇ <i>Sanat Tarihçisi</i>						
Kaynakça:		Kontrol Eden: Deniz DURDU Müdür						
Ekler:		Kurul Onayı :						
Rapor: X								
Fotoğraf: X								
Rölöve Proje:								
Restorasyon /Tadilat projesi:								
Halihazır Harita:								
Kadastral durum: X								
Kroki:		Revizyon:						
Kitabe: X		Kurul Kararları:						

→ Yapının ana girişi yola bakan uzun cephesinde olup dökme mozaik basamaklarla ulaşılan ve iki yuvarlak kolonla tanımlanmış içerlek bir mekandan sağlanmaktadır. Diğer giriş ise dikdörtgenin kısa kenarından koridor ucundan verilmiştir. Yapının zemin kat döşemesi karosiman, üst kat döşemesi ise ahşaptır ve özgün halini korumaktadır. Bu bağlamda ve herhangi bir giriş izi görünmediğinden ara kat döşemesinin ahşap konstrüksüyonlu olduğu düşünülmektedir. Zemin kat ve üst kat tavan kaplamaları da özgüntünde ahşaptır. Yapının plan şeması klasik eğitim yapılarında olduğu gibi uzun ve düz bir koridor etrafındaki büyük derslikler (zemin katta 4, üst katta 5 adet) ve daha küçük müdür, müdür yardımcısı, öğretmenler odası gibi ikincil işlevli mekanlardan oluşmaktadır. Merdiven çekirdeği dikdörtgenin kısa kenarında ikincil girişin karşısında yer almaktadır. İki kollu merdiven betonarme olup ara kat seviyesindeki betonarme kirişe taşınmıştır ve dökme mozaik kaplı basamakları ile demir tırabzan ve korkuluklara sahiptir. Yapının içinde tuvalet yer almayıp bahçesinde bir katlı, beşik çatılı kargir olan bağımsız hela yapısı ile çözülmüştür. Dersliklerin giriş kapıları tek kanatlı ancak geniş açıklıklı ve özgündür, pervazlarında dikdörtgen kasetleme yapılmıştır. Yapının geniş saçaklı kırma çatısı alaturka kiremit örtülüdür ve yakın zamanda onarım geçirmiştir. Yapının cephesi de fonksiyonuna ve diğer dönem yapılarına paralel olarak şekillenmiştir. Ön cephenin yaklaşık 1/3ü kadar bir kısmı içeri çekilerek giriş tanımlanmıştır. Zemin katta giriş üst katta ise balkon haline getirilen bu içerlek mekan betonarme yuvarlak kolon ve kirişle taşınmıştır. Balkon günümüzde kapatılmış olup açık halinde ortada balkon kapısı ve iki yanında birer pencere, zemin katta ise ortada ana giriş kapısı ve iki yanında birer pencere mevcuttur. Yapının eski fotoğraflarda görülen özgün giriş kapısı günümüzde korunamamıştır ancak üst kat balkon kapısı korunmuştur ve her ikisi de çift kanatlı ve camlıdır. Yapının ön cephesi bu giriş mekanına göre simetrik olup zemin katta çiftli ikişer, üst katta ise dörder pencere bulunmaktadır. Diğer üç cephede de aynı şekilde zemin katta çiftli pencereler üst katta büyük dikdörtgen pencere kullanılmış ve birbiri ile hizalanmıştır. Yapının ısıtma sistemi kalorifer tesisatı döşenerek değiştirilmiş, ayrıca sınıflara akıllı tahta yapılabilmesi için koridorlara tesisat taveları döşenmiştir. Yapının oldukça geniş olan ve iki kota oturmuş bahçesinde sert zeminli spor sahaları ile yetişmiş çam ağaçları mevcut olup bu ağaçlar olasılıkla yapı ile aynı dönemde dikilmiştir. Tuvaletler (hela) ise üst kotta yer almaktadır. Aynı taşınmaz üzerinde, tescile değer yapıya çok yakın olarak inşa edilmiş üç katlı yeni derslik ile üst kottaki bahçesinde bir tane daha yeni derslik mevcuttur. Bu kapsamda, taşınmaz üzerinde yer alan ve yukarıda anlatılan 1935 tarihli okul ve hela yapısının İzmir'de 1930'lu yıllar boyunca ve özellikle Vali Kazım Dirik döneminde gerçekleştirilen büyük okul inşaatı seferberliği sırasında inşa edildiği ve sahip olduğu fiziksel (mimari, teknik, çevreye katkı) duygusal (aidiyet, süreklilik, temsiliyet, tarihsel) ve sosyo-ekonomik değerler sebebiyle kültür varlığı olarak tescil edilmesi uygun görülmüştür.

